

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 16. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: torsdag den 11. februar 2016
Tidspunkt: kl. 12.15
Sted: vær. 2-133

Til stede: Mette Gjerskov (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Morten Løkkegaard (V), Christina Egelund (LA), Rasmus Jarlov (KF), Jens Joel (S), Søren Søndergaard (EL), Finn Sørensen (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Emrah Tuncer (RV) og Holger K. Nielsen (SF).

Desuden deltog: finansminister Claus Hjort Pedersen og udenrigsminister Kristian Jensen.

Kenneth Kristensen Berth fungerede som formand fra punkt 2, 2.

FO Punkt 1. Rådsmøde nr. 3445 (økonomi og finans) den 12. februar 2016

Finansministeren: Jeg forelægger sagen om decharge for 2014 til forhandlingsoplæg. De øvrige sager er til orientering. Jeg har ingen bemærkninger til sagen om det kommende G20-finansministermøde. Jeg vil generelt henvise til samlenotatet om sagerne.

1. Tiltag mod skatteundgåelse på selskabsskatteområdet

– *Præsentation fra formandskabet*

KOM (2016) 0026, KOM (2016) 0024, KOM (2016) 0025, KOM (2016) 0023

Rådsmøde 3445 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EU-note (15) – E 28 (Kommissionens nye skattepakke og aktuelle EU-sager)

EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

Rådsmøde 3435 – bilag 4 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde Økofin 8/12-15)

Finansministeren: Kommissionen har den 28. januar præsenteret en pakke med tiltag mod skatteundgåelse på selskabsskatteområdet. Pakken indeholder fire dele:

Pakkens første del er et direktiv med tiltag mod skatteundgåelse på selskabsskatteområdet. Direktivforslaget indeholder seks regler, der skal imødekomme de mest udbredte former for skatteundgåelse. Det gælder f.eks. regler for beskatning af udenlandske datterselskaber, såkaldte CFC-regler. CFC-reglerne skal imødegå, at koncernforbundne selskaber kan undgå selskabsbeskatning. Koncernforbundne selskaber kan f.eks. undgå beskatning ved at flytte indkomstskabende aktiver (f.eks. finansielle aktiver) til et datterselskab, der ligger i et land med lav selskabsbeskatning uden for EU. Derved får moderselskabet et mindre overskud, der kan beskattes i EU. CFC-regler medfører, at overskuddet i datterselskabet, hvortil aktivet flyttes, kan beskattes i det EU-land, som moderselskabet ligger i.

Pakkens anden del er et forslag til ændring af direktivet om administrativt samarbejde. Forslaget indebærer krav om, at store multinationale selskaber skal afgive oplysninger om

deres aktiviteter og skattebetalinger på land for land-basis. Oplysningerne afgives til myndigheden i det land, som moderselskabet ligger i, og vil derefter automatisk blive udvekslet mellem skattemyndighederne i EU.

Pakkens tredje del er en ekstern strategi for effektiv selskabsbeskatning i forhold til tredjelande. Strategien indeholder bl.a. tiltag, der skal understøtte de internationale standarder for god skattepraksis – såkaldt good governance. Det foreslås bl.a. at lave en fælles EU-liste over tredjelande, som ikke lever op til de internationale standarder for god skattepraksis. Hensigten er at øge presset på de tilbageværende skattely.

Pakkens fjerde del er en henstilling fra Kommissionen om EU-landenes dobbelt-beskatningsoverenskomster, de såkaldte DBO'er. Henstillingen er en opfordring til, at EU-landene i fremtiden inkluderer tiltag i deres DBO'er, der anbefales af OECD. Det drejer sig bl.a. om, at de enkelte EU-lande skal sikre, at der indgår tilstrækkeligt ambitiøse antimisbrugs-klausuler i disse DBO'er.

Pakken er i vid udstrækning en opfølgning på anbefalinger fra OECD, særlig de såkaldte BEPS-anbefalinger mod skatteundgåelse. Danmark har sammen med en lang række andre EU-lande bakket op om arbejdet. Kommissionen vurderer, at skatteundgåelse har negative effekter på EU's indre marked og skaber ulige konkurrence mellem virksomheder. En ukoordineret og uens implementering af OECD's BEPS-anbefalinger kan skabe nye smuthuller, som selskaberne vil kunne udnytte i forsøg på at undgå selskabsbeskatning. Der er ofte tale om tilfælde, hvor selskaberne udnytter forskelle i skattesystemerne på tværs af to eller flere lande. Derfor giver det umiddelbart god mening at overveje fælles og koordinerede løsninger.

Regeringen støtter fokus på at dæmme op for skattespekulation i EU. Det sikrer fair og lige konkurrencevilkår for virksomheder i EU, og det værner imod utilsigtede provenutab. Regeringen lægger vægt på, at de enkelte lande selv kan fastsætte strammere regler, og det vil netop være muligt i et direktiv med fælles minimumskrav til implementering af OECD's BEPS-anbefalinger. I en række tilfælde er de danske regler allerede relativt stramme. Regeringen vil i udgangspunktet støtte direktivforslagene og de øvrige tiltag i Kommissionens pakke mod skatteundgåelse. Der ventes ikke nogen beslutninger i sagen på det kommende rådsmøde. Forslagene er vigtige, men også komplicerede. Det kan vise sig svært at nå frem til en afgørelse i dette forår, men det er formandskabets mål.

Holger K. Nielsen fandt det meget positivt, at EU går ind i kontrol med skattebetalinger på selskabsområdet. Ministeren sagde, at det var uklart, om det ville blive vedtaget. Hvilke lande var imod, og hvilke vanskeligheder var der forbundet med diskussionen?

Rasmus Nordqvist henviste til, at Jean-Claude Juncker havde sagt, at det var positivt med land for land-rapportering, men der ville komme undersøgelser af, om Kommissionen ville bakke op om det. Det havde også været til debat i Folketinget. Hvad var regeringens holdning, hvis Kommissionen ønskede land for land-rapportering?

Jens Joel var ligesom regeringen positivt stemt over for tiltag mod skatteunddragelse. Han hørte ministeren sige, at mange af reglerne allerede eksisterer allerede, og at det var en god idé at udbrede dem, men var der noget i Kommissionen pakke, som regeringen ikke gik ind for?

Morten Løkkegaard kunne godt tænke sig en uddybning af regeringens støtte til Kommissionens forslag. Det var hans indtryk, at regeringen bakkede op Kommissionen pakke, men var der ikke noget, den mente manglede eller lign.?

Finansministeren svarede Holger K. Nielsen, at de skeptiske lande var Irland, Cypern, Malta og Storbritannien. Til Rasmus Nordqvist sagde ministeren, at skatteministeren havde svaret på spørgsmål 2 til L46, som blevet vedtaget i december 2015, hvor reglerne om land for land-rapportering for store multinationale koncerner blev indført i Danmark. Ministeriet havde i øvrigt netop besvaret et nyt spørgsmål fra Skatteudvalget, og det kunne oversendes.

Til Jens Joel og Morten Løkkegaard sagde ministeren, at der var tale om fine bestræbelser, og at der ikke var noget, man fra dansk side ikke ville arbejde for. Der var ingen undskyldninger for at forsvare skatteunddragelse.

Rasmus Nordqvist uddybede sit spørgsmål. Ville regeringen støtte op om offentlige land for land-rapporteringer? Selve offentliggørelsen af listerne var det kontroversielle.

Holger K. Nielsen spurgte, om der var enstemmighed for skattetiltagene, som han anså for meget vigtige. Det var måske ikke så overraskende, at Storbritannien var imod, men det forekom ham uacceptabelt. Kunne man ikke inddrage det i forhandlingerne mellem Storbritannien og EU? Storbritannien måtte tage sig sammen og optræde som et ansvarligt land i EU.

Finansministeren bekræftede, at der var enstemmighed. Storbritannien var med på OECD's anbefalinger, men der var en diskussion om, hvor vidtgående direktivet skulle være. Ministeren svarede Rasmus Nordqvist, at man ventede analyserne i løbet af nogle måneder, og at man ville tage stilling til det på det tidspunkt.

2. Implementering af det styrkede banksamarbejde (bankunion) mv.

– *Status*

KOM (2015) 0587

Rådsmøde 3445 – bilag 1 (samlentet side 14)

EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 337 (side 433, senest behandlet i EUU 14/1-16)

Finansministeren: Bankunionen har været i fuld funktion siden årsskiftet. På Økofin i morgen vil der igen blive orienteret om status for de allerede aftalte initiativer af relevans for bankunionen. Det gælder EU28-direktivet BRRD, der indfører princippet om bail-in i hele EU. Det gælder også EU28-direktivet om nationale indskydergarantier. Herudover ventes en status for de deltagende landes ratificering af den mellemstatslige aftale om den fælles afviklingsfond (IGA). Der vil også være en status for etableringen af brofinansiering fra de deltagende lande til deres nationale afdelinger af den fælles afviklingsfond (SRF). Det ventes, at Kommissionen igen vil opfordre til fremskridt i de få lande, der endnu ikke har implementeret alle tiltagene.

Danmark har gennemført de relevante direktiver pr. 1. juli 2015. Der er ikke behov for at ratificere den mellemstatslige aftale eller etablere brofinansiering til afviklingsfonden før eventuel deltagelse i bankunionen.

De nye forslag angående bankunionen, dvs. den fælles indskydergaranti og tiltag til at reducere risici for bankkriser, som udvalget blev orienteret om forud for Økofin 8. december sidste år, ventes først drøftet på et kommende Økofin.

3. Bekæmpelse af terrorfinansiering

– *Rådskonklusioner*

KOM (2016) 0050

Rådsmøde 3445 – bilag 1 (sammenfatning side 17)

EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

Rådsmøde 3435 – bilag 4 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde Økofin 8/12-15)

EUU alm. del (13) – bilag 118 (hvidvaskningsdirektivet forelagt EUU til forhandlingsoplæg 8/11-13, side 189 FO)

Finansministeren: Kommissionen vil på Økofin præsentere sin handlingsplan om bekæmpelse af terrorfinansiering. Økofin vil vedtage konklusioner om planen. Kommissionens handlingsplan sigter efter at gøre det sværere for terrororganisationer og deres bagmænd at rejse og flytte midler. Den skal også gøre det lettere at identificere og opspore terrorister. Nogle tiltag kan implementeres inden for eksisterende lovgivning. Andre tiltag vil kræve ny eller ændret lovgivning. Kommissionen har endnu ikke fremlagt konkrete lovgivningsforslag.

Rådskonklusionerne ventes at opfordre EU-landene til at implementere fjerde direktiv om hvidvask af penge allerede inden udgangen af 2016, dvs. før fristen den 26. juni 2017. Rådskonklusionerne ventes derudover at understrege behovet for yderligere målrettede styrkelser af hvidvaskdirektivet og andre retsakter. Der fokuseres bl.a. på øget kontrol med virtuelle valutaer og forudbetalte betalingskort samt forbedring af finansielle efterforskningsenheders adgang til information.

Rådskonklusionerne ventes også at lægge vægt på tiltag, der ikke kræver lovgivning. Det gælder en mere effektiv implementering af FN-beslutninger om indefrysning af midler og udpegning af tredjelande med svagheder i bekæmpelsen af terrorfinansiering. Det gælder også etablering af EU-informationsudveksling om nationalt vedtagne indefrysninger. Endelig lægger konklusionerne op til, at Kommissionen halvårligt redegør for fremskridtene i handlingsplanen for Rådet, første gang i juni 2016.

Regeringen støtter generelt handlingsplanen og konklusionerne. Det er vigtigt at bekæmpe terrorfinansiering, men også at nye tiltag har merværdi og konsekvensvurderes. Vi vil tage nærmere stilling til konkrete forslag, i takt med at de bliver fremsat.

4. Forberedelse af G20-møde den 25.-27. februar 2016

– *Status*

Rådsmøde 3445 – bilag 1 (sammenfatning side 23)

EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO 5. Rådets henstilling om decharge til Kommissionen for budgetimplementeringen i 2014

– *Rådshenstilling*

Rådsmøde 3445 – bilag 1 (sammenfatning side 26)

EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

Rådsmøde 3435 – bilag 4 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde økofin 8/12-15)

Finansministeren: På Økofin i morgen forventes Rådet at vedtage sin henstilling til Europa-Parlamentet om at give decharge til Kommissionen, dvs. godkende Kommissionens budgetgennemførelse for 2014.

Det er Parlamentet, der træffer afgørelse om decharge til Kommissionen, hvilket forventes at ske i april 2016. Rådets henstilling indgår som en del af Parlamentets beslutningsgrundlag.

Udkastet til Rådets henstilling er udarbejdet med udgangspunkt i Revisionsrettens årsberetning om budgetgennemførelsen i 2014. I henstillingen anbefaler Rådet, at der gives decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet i 2014. Derudover indeholder henstillingen en lang række generelle og sektorspecifikke anbefalinger og bemærkninger.

Kommissionen skal efterfølgende træffe foranstaltninger til at efterkomme bemærkningerne i såvel Parlamentets afgørelse som Rådets dechargehenstilling.

I revisionserklæringen giver Revisionsretten for ottende år i træk en positiv erklæring om regnskaberne rigtighed. Der gives ligeledes en positiv erklæring om de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed for indtægterne samt betalingerne på administrationsområdet.

Som helhed afgiver retten dog en negativ erklæring om de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed, idet der skønnes at være fejl i mere end 2 pct. af betalingerne.

Fald i fejlraterne på udgiftsområderne administration og naturressourcer har dog opvejet stigninger på de øvrige tre udgiftsområder. Samlet set vurderer Revisionsretten derfor, at fejlraten er faldet marginalt fra 4,5 pct. i 2013 til 4,4 pct. i 2014.

Derudover konstateres det i Revisionsrettens årsberetning, at der er sket fremskridt med hensyn til at skabe fokus på resultater i den indeværende flerårige finansielle ramme.

Revisionsretten påpeger dog, at der fortsat er svagheder i rapporteringen om resultater af EU's programmer.

Regeringen finder det tilfredsstillende, at Retten for ottende år i træk har udtalt sig positivt om Kommissionens regnskabsaflæggelse.

Det er tilsvarende tilfredsstillende, at EU's egne indtægter og udgiftsområdet administration gives en positiv erklæring for de underliggende transaktioner og betalinger.

Det er derimod utilfredsstillende, at Revisionsretten har givet en negativ erklæring på fire ud af fem udgiftsområder, og at den samlede estimerede fejlrate stadig ligger over væsentlighedstærsklen på 2 pct. Det marginale fald i fejlraten i 2014 må dog betragtes som positivt, selv om der stadig er behov for at få fejlraten nedbragt yderligere.

Derfor har regeringens mål for forhandlingerne også været, at fastholde fokus på tiltag, der fremadrettet kan nedbringe fejlraten. Det er regeringens opfattelse, at det i høj grad er lykkedes at få afspejlet danske prioriteter i henstillingen.

Det drejer sig konkret om

- Gennemførelse af en grundig analyse af årsagerne til fejl med henblik på at inddrage resultaterne heraf i drøftelserne af midtvejsevalueringen af den flerårige finansielle ramme.
- Styrkelse af kvaliteten i medlemslandene og Kommissionens kontroller ved udbetaling af EU-midler.
- Maksimal udnyttelse af forenklingstiltag inden for rammerne af udgiftsprogrammerne i 2014-2020.
- Fokus på Kommissionens konsekvente anvendelse af forebyggende og korrigerende foranstaltninger såsom finansielle korrektioner.

Det har samtidig været en prioritet for regeringen, at henstillingen er tydelig i forhold til de resultater, som EU's budget understøtter.

Man skal huske på, at fejlraten ikke nødvendigvis er udtryk for at pengene er spildt. Et EU-projekt kan sagtens have skabt resultater, selv om en støttemodtager eksempelvis har indberettet et forkert bilag.

Danmark har derfor også spillet en aktiv rolle i at sikre, at der i henstillingen er fokus på at styrke resultatorienteringen af EU's budget på alle niveauer. Herunder en ambition om, at et sammenhængende og transparent rapporteringssystem drøftes i forbindelse med midtvejsevalueringen.

Det er derfor regeringens opfattelse, at henstillingen peger på de rigtige tiltag, både med hensyn til nedbringelse af fejlraten og et resultatorienteret budget. Det er på denne baggrund regeringens indstilling, at vi fra dansk side tilslutter os Rådets henstilling til Parlamentet om, at der gives decharge til Kommissionen for budgetgennemførelsen i 2014.

Søren Søndergaard påpegede, at ministeren jo ikke var nybegynder, idet han havde haft med EU-regnskabet at gøre i 2006-2009. Nu handlede det om budgetimplementeringen for 2014. Med ministeren store erfaring i mente, mente han da, at der var en eneste linje i forelæggelse, der ikke også kunne være sagt i årene 2006-2009? Eller sagt på anden måde: Var der overhovedet sket nogen fremgang? Det var et stort problem, at man ikke

gjorde noget ved, at omfanget af fejl og svig var dobbelt så stort end det, man fandt acceptabelt. Af samlenotatet fremgik det, at man kunne sætte hak ved, at tallene i regnskabet var lagt rigtigt sammen, og at transaktioner var formelt rigtige og lovlige, dvs. at man ikke havde udbetalt direkte til terrororganisationer. Det var også fint, men der var en negativ erklæring om betalingernes lovlighed. Hvor længe ville udvalget og dermed Folketinget blive ved med at stemme for et regnskab, hvor man ikke kan sige god for betalingernes lovlighed? Det var jo ikke en ny situation. Hvor længe ville regeringen forsætte med at godkende regnskaber, der har en fejl- og svigrate, der er mere end dobbelt så stor som det tilladelige? Kunne ministeren sige, hvor mange mia. kr., der var behæftet med fejl og med svindel – et beløb, som de danske skatteborgere bidrog til?

Holger K. Nielsen støttede forhandlingsoplægget.

Rasmus Nordqvist støttede forhandlingsoplægget.

Morten Løkkegaard støtte forhandlingsoplægget.

Formanden mindede om, at hvis medlemmerne ikke udtalte sig imod ministerens forhandlingsoplæg blev det tolket som en støtte til det.

Jens Joel støttede forhandlingsoplægget, men også, at Danmark fortsat skal være blandt de hårde hunde i klassen. Når man stemte for, handlede det jo også om, at det gav mulighed for at få indflydelse på, at der kommer bedre styr på EU's finanser.

Kenneth Kristensen Berth spurgte i forlængelse af Søren Søndergaards udtalelser, om finansministeren ville have samme indstilling til budgettet, hvis det havde været for Danmark? Så man på fejlforekomsten i EU-budgettet, var der sket fremskridt inden for tre områder, men tilbagegang inden for tre. Det var ikke imponerende. Det følte som et skridt frem og to tilbage og havde gjort det længe. Dansk Folkeparti kunne derfor ikke støtte forhandlingsoplægget.

Finansministeren svarede, at det var regeringens vurdering, at det gik den rigtige vej. Så længe det gjorde det, var det mest nyttigt at give decharge, for det betød, at man ville lytte til danske ønsker om undersøgelser og opstramning. Det var altså en politisk afvejning af, hvor man fik størst lydhørhed, og det var regeringens vurdering, at der blev lyttet til de danske forslag. Man kunne f.eks. arbejde for simplere regler, så de blev nemmere at overholde.

Man forventede, at Storbritannien og Sverige ville stemme imod. Traditionelt set stemte også Holland imod, men man regnede med, at de som formandskabsland ville undlade at stemme. Ministeren tilføjede, at man måtte erkende, at fejlprocenten var faldet fra ca. 9 til 4,2 over tid og understregede over for Søren Søndergaard, at det i øvrigt ikke handlede om fup og svindel, men om fejl. 4 pct. svarede til ca. 6 mia. euro. Ministeren måtte indrømme, at det var en sej proces, og han var i tvivl om, hvor længe han selv ville have overlevet i Folketinget, hvis han var kommet med lignende regnskaber. Man måtte dog

anerkende, at der var tale om 28 lande og mange indviklede ordninger, og at der var risiko for mistolkning af regler.

Søren Søndergaard var enig med ministeren så langt som at det ikke var alle 30-35 mia. kr., der var faldt ind under svig, og han havde derfor omhyggeligt sagt fejl eller svig. Men at der slet ingen svig var, passede ikke. Tog man f.eks. problemet om opmåling af arealer som grundlag for landbrugsstøtte, handlede det jo ikke om, at folk ikke kunne finde ud af at opmåle land. Der var tale om svig, når 99,9 pct. af alle arealer blev opmålt for store og ingen for små. Man kendte ikke det beløb, der blev svindlet for, men det var uden tvivl enormt i forhold til hvad det burde være. Den delte kompetence var Kommissionens og Rådets ansvar. Europa-Parlamentet havde udbedt sig forslag til at komme problemet til livs, og det var ikke Parlamentet, der blokerede for en klarere kontrolmekanisme. Kommissionen havde afvist en mere klar kontrolmekanisme, og derefter godkendte den regnskaber med masser af fejl og svig og med henvisning til, at kontrolmekanismerne er utroligt indviklede.

Søren Søndergaard var enig i, at fejlprocenten var faldet, men det fald stammede helt tilbage fra en tid, hvor ministeren end ikke drømte om at blive finansminister. Det var sidenhen gået i stå. Ministerens begrundelse for at godkende regnskabet var, at det gik i den rigtige retning. Betød det, at hvis det det kommende år gik i den forkerte retning, ville man da modsætte sig, eller ville man uanset hvad godkende EU's regnskaber?

Christina Egelund støttede forhandlingsoplægget. Fejlraten var ikke tilfredsstillende, men det gik i den rigtige retning.

Finansministeren var lidt ked af den sammenkædning, som Søren Søndergaard lavede mellem ministerens politiske karriere og fejludbetalinger i EU's budget. Det var en tung byrde at få lagt på sine spinkle skuldre. Man måtte foretage en konkret afvejning, hvis det begyndte at gå den gale vej på et tidspunkt. Fra dansk side ville man ikke godkende hvad som helst.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Dansk Folkeparti havde ytret sig imod det.

6. Retningslinjer for EU-budgettet i 2017

– Rådskonklusioner

Rådsmøde 3445 – bilag 1 (sammenfatning side 42)

Rådsmøde 3445 – bilag 2 (henvendelse af 9/2-16 fra Globalt Fokus vedr. EU's budget 2017)

EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

Finansministeren: Formanden for Højniveaugruppen vedrørende EU's egne indtægter, Mario Monti, vil på Økofin give en status for gruppens arbejde.

Monti vil desuden præsentere en række diskussionsemner for en kommende konference om EU's indtægtssystem, som de nationale parlamenter bliver inviteret til.

Diskussionsemnerne ventes at ligge i forlængelse af de principper, som højniveaugruppen skitserede i deres første rapport fra december 2014, herunder retfærdig byrdefordeling, transparens, stabilitet og respekt for nærhedsprincippet.

Afrapporteringen ventes ikke at give anledning til drøftelser på mødet. Regeringen tager højniveaugruppens status til efterretning.

Formanden undrede sig over, at EU-budgettet for 2017 ikke havde været forelagt udvalget, og at der ikke var noget forhandlingsoplæg. Var det sædvane? Hun var bekymret over, at man i forbindelse med budgettet ville forholde sig til migrantsituationen, men det var ikke beskrevet hvordan. Man havde diskuteret, hvordan man sikrer EU's ydre grænser og den humanitære bistand til nabolandene, men det fremgik ikke af budgettet for 2017, at man var indstillet på at hjælpe mere i nabolandene. Af en oversigt fra Udenrigsministeriet om EU's humanitære bistand i de sidste 4 år fremgik det, at EU ikke havde øget bistanden til det humanitære område. Hvis man heller ikke havde tænkt sig at gøre det i 2017, kunne man være sikker på, at årsagerne til migrationsstrømmen ikke ville forsvinde.

Finansministeren svarede, at 2017-budgettet fulgte en fast procedure. Forslaget ville blive fremsat i maj eller juni måned, hvor man skulle have en drøftelse af det i udvalget. Man lagde vægt på at sikre en tilstrækkelig margin til uforudsete udgifter, så udgifterne til indsatsen for flygtninge og migranter blev holdt inden for rammerne af de fastsatte udgifter. Budgettet skulle også afspejle de konsolideringsbestrebelse, der fandt sted i medlemslandene, og at EU-budgettet udgifter blev prioriteret til områder, der skaber europæisk merværdi som f.eks. spørgsmålet om migrations- og flygtningekrisen.

Formanden gentog sine spørgsmål om, hvordan det kunne være, at udvalget fik budgetovervejelserne til orientering og ikke til forhandlingsoplæg og om, hvordan man kunne sikre sig, at EU ville bidrage yderligere til nabolandene, navnlig i Syrien.

Finansministeren uddybede, at Kommissionen ville fremsende budgettet i maj/april, og Rådet vedtog derefter sin position til Kommissionens budgetforslag. Regeringen ville fore-

lægge det til forhandlingsoplæg i udvalget, som den også havde gjort det året før. Retningslinjerne for EU's budget blev forelagt udvalget til orientering i 2015, og de udgjorde en anbefaling til Kommissionen. Når budgettet for 2017 kom til behandling, ville man tage fat på spørgsmålet om, hvordan man prioriterer nærområdeindsatsen og migration- og flygtningeindsatsen generelt. Han forventede, at der ville være mere fokus på Syrien fremover efter alt, hvad man havde oplevet de seneste år.

Formanden takkede for tilkendegivelsen om at få et forhandlingsoplæg i sagen på et senere tidspunkt.

7. Arbejdet i Højniveaugruppen for EU's Egne Indtægter

– Status

Rådsmøde 3445 – bilag 1 (samlenotat side 45)

EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

Finansministeren: Lad mig nu orientere udvalget om Rådets retningslinjer for EU's budget for 2017.

Det er fast procedure, at Økofin drøfter de overordnede retningslinjer for næste års EU-budget, inden Kommissionen fremlægger sit budgetforslag i maj eller juni.

Rådet ventes at påpege, at 2017-budgettet skal være i stand til at håndtere uforudsete udgifter. Særlig migrations- og flygtningekrisen har vist, hvor vigtigt det er med en tilstrækkelig margin i EU's budget, så der er midler til at håndtere uventede kriser.

Rådet forventes også at understrege vigtigheden af EU-tiltag, der skaber vækst og beskæftigelse.

Det er også forventningen, at retningslinjerne vil understrege behovet for, at Kommissionen præsenterer så præcise og retvisende skøn som muligt. Dette er et vigtigt bidrag til at sikre, at medlemslandene kan forudsige deres bidrag til EU.

Vi er fra dansk side enig i disse elementer og forventer derfor at kunne tilslutte os retningslinjerne.

Alle medlemslande ventes at støtte retningslinjerne.

8. Eventuelt

9. Siden sidst

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3447 (udenrigsanliggender) den 15. februar 2016

Punkt 1 var lukket. Kenneth Kristensen Berth fungerede som formand fra pkt. 2.

- L**
- 1. Hviderusland**
 - *Politisk drøftelse/Rådskonklusioner*
 - Rådsmøde 3447 – bilag 2 (samlenotat)
 - EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)
 - EUU alm. del (15) – bilag 93 (fortroligt) (udvalgsmødereferat side 27, senest behandlet i EUU 9/10-15)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

2. Moldova

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3447 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Jeg forventer en generel drøftelse af den politiske og økonomiske situation i Moldova. Moldova har tidligere ligget foran Georgien og Ukraine i implementeringen af den dybtgående og omfattende associerings- og frihandelsaftale med EU, som blev indgået i 2013.

Det seneste år har den politiske situation i Moldova dog været præget af en række regeringsskift og økonomisk ustabilitet i kølvandet på en større bankskandale. De vanskelige levevilkår og den generelle utilfredshed med den politiske elite har medført omfattende demonstrationer.

Den 20. januar i år blev der udpeget en ny regering med Pavel Filip i spidsen. Den ny regering har gjort det klart, at dens væsentligste prioriteter er gennemførelse af associerings- og frihandelsaftalen med EU og indgåelse af en aftale med IMF, som er nødvendig for banksektoren og statens evne til at betale sine regninger og offentlige lønninger og pensioner. Det er positivt. Regeringen har også signaleret vilje til dialog med demonstranterne og civilsamfundet.

Ud over at gøre status over situationen i Moldova vil vi drøfte, hvordan EU fortsat kan støtte reformprocessen, fremme stabiliteten og understøtte landets tilnærmelser til EU. Jeg må som en personlig note tilføje, at det godt nok er et svært land at få med ind. Det ligger geografisk klemmt i en svær region, og det har store politiske udfordringer. Vi skal altså ikke gøre os forhåbninger om, at vi står over for et stort gennembrud af et land, men landet er en vigtig del af EU's naboskabsprogram, og vi gør, hvad vi kan, for at trække det mod Europa.

Udg. 3. Libyen

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3447 – bilag 1 (samlenotat side 4)

EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 294 (udvalgsmødereferat side 360, senest behandlet i EUU 11/12-15 - ingen omtale)

EUU alm. del (15) – bilag 184 (udvalgsmødereferat side 178, behandlet i EUU 13/11-15 - ingen omtale)

Rådsmøde 3416 – bilag 5 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde udenrigsanliggender 12/10-15)

4. Klimadiplomati

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3447 – bilag 1 (samlenotat side 6)

EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

Rådsmøde 3404 – bilag 3 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde udenrigsanliggender 20/7-15)

Udenrigsministeren: Endelig forventes Rådet at have en drøftelse af EU's klimadiplomati. Efter COP'en i Paris før jul – som bl.a. kom i hus takket være en stærk EU-indsats – skal fokus nu rettes mod at få Parisaftalen implementeret.

Det er forventningen, at EU's klimadiplomati fremadrettet vil fokusere på ratifikation af Parisaftalen globalt og på at sikre, at klima indgår som en tværgående prioritet i EU's udenrigspolitiske arbejde. Fra dansk side støtter vi dette fokus.

Den Fælles Udenrigstjeneste lægger op til, at indsatsen i forhold til klimadiplomati fremover fokuseres på tre temaer: 1) at klimaforandringer medtages som strategisk prioritet i EU's udenrigspolitiske arbejde, 2) at EU's klimadiplomatiske indsats fokuseres omkring indholdet af Parisaftalen, herunder på at sikre ratifikation af aftalen globalt, og at EU's partnere lever op til de indgåede forpligtigelser, og 3) at EU's nye globale strategi skal tage højde for sammenhængen mellem naturressourcer, klimaforandringer og stabilitet.

Vores vurdering er, at der ventes at være opbakning til at fokusere indsatsen på disse tre temaer. Det har vi fra dansk side valgt at støtte.

Som et dansk bidrag til klimadiplomati lancerede vi under COP21 en nordisk erklæring om innovativ klimafinansiering. Innovativ klimafinansiering er noget, vi allerede er nået langt med i Danmark – f.eks. via etablering af den danske klimainvesteringsfond. Nu afsøger vi mulighederne for at udvide dette samarbejde med en række nordiske aktører.

Rasmus Nordqvist var glad for, at man var begyndt at tænke klima ind på tværs af EU's udenrigspolitik. Man skulle implementere Parisaftalen, men han understregede vigtigheden i, at EU's klimadiplomati hele tiden presser på for at gå videre. Det var en grund til, at aftalen blev rimelig god, nemlig at EU i lang tid pressede på for det.

Udenrigsministeren regnede med, at man gik videre med klimadiplomatiarbejdet for at få flest mulige til at ratificere og gøre klima til en integreret del af alt fra byplanlægning til erhvervsudvikling. Ministeren bekræftede, at det stærke pres var årsag til, at aftalen i Paris blev vedtaget. Man ville fortsætte med at presse på. Man havde også sagt i Paris, at man ikke skulle kræve at komme helt i mål, for man skulle mødes igen om 5 år og tage nye beslutninger. Der lå altså et indbygget krav til dem, der ønsker så stærk en aftale som muligt, om at blive ved med at skubbe på, så der om 5 år kommer nye forpligtelser.

5. Rammeaftale mellem den Europæiske Union og Australien

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet, men forventes vedtaget snarligt*
 - Rådsmøde 3447 – bilag 1 (samlenotat side 9)
 - EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)
 - EUU alm. del (11) – bilag 126 (udvalgsmødereferat side 27, senest behandlet i EEU 7/10-2011 - ingen omtale)

6. Syrien

- *Politisk drøftelse*
 - Rådsmøde 3447 – bilag 3 (supplerende samlenotat)

Udenrigsministeren: Da vi senest drøftede Syrien her i Europaudvalget midt i januar, var det med udsigt til forestående forhandlinger mellem regimet og oppositionen. En meget forsigtig optimisme prægede på daværende tidspunkt drøftelserne om Syrien, da der for første gang i lang tid stod en dør på klem i forhold til at få fremdrift i det politiske spor.

Knap en måned senere kan vi så gøre status, og vi må konstatere, at den dør er blevet smækket ret kraftigt i. De forudsete drøftelser mellem parterne i Syrien, som blev fastlagt ved sikkerhedsrådsresolution 2254 fra den 18. december sidste år, begyndte i Genève ultimo januar 2016. Men efter blot 6 dage satte FN's særlige udsending for Syrien, Staffan de Mistura, drøftelserne på pause. Han fandt ikke, at der var basis for at komme videre med egentlige substantielle forhandlinger.

Det bærer regimet og dets støtter det primære ansvar for. Støttet af russiske luftbombardementer har regimet i tiden op til og under selve drøftelserne i Genève optrappet angrebene på oppositionen, særlig det nordvestlige Syrien. Samtidig har regimet og dets støtter – stik imod sikkerhedsrådsresolution 2254 – ikke leveret varen, når det kommer til humanitær adgang, belejringer og andre tillidsskabende foranstaltninger.

I dag mødes International Syria Support Group (ISSG). ISSG, hvor også EU er repræsenteret, vil drøfte, hvordan man kan forbedre forhandlingsklimaet forud for genoptagelsen af drøftelserne mellem de syriske parter, som forventes genoptaget den 25. februar. Det er afgørende, at der igangsættes tillidsskabende foranstaltninger i tråd med resolution 2254 – og her har regimet et særligt ansvar. Resolution 2254 skal efterleves, og derfor støtter Danmark op om ISSG-mødet og om alle andre tiltag, der kan bringe os tættere på en politisk løsning på konflikten i Syrien.

Regimets militære offensiv har ledt til erobringer af landområder i det nordlige og nordvestlige Syrien, herunder af områder omkring storbyen Aleppo. Det har givet anledning til en humanitær katastrofe og et fornyet flygtningepres mod den tyrkiske grænse. Situationen er uforudsigelig, men vi erfarer fra FN og EU, at ca. 30.000 personer, hvoraf 80 pct. skønnes at være kvinder og børn, er flygtet fra Aleppo. I FN's beredskabsplaner indgår, at yderligere 100-150.000 kan formodes at ville forlade Aleppo, hvis regeringstroppernes fremskridt fort-

sætter. FN's Koordinationskontor for Humanitær Bistand (OCHA) har afsat 10,5 mio. dollars til en ekstra indsats ved Aleppo, og Verdensfødevareprogrammet har igangsat ekstraordinære fødevareleverancer til 21.000 personer.

Under det uformelle EU-udenrigsministtermøde i sidste uge, hvor også kandidatlandene deltog, havde vi lejlighed til også at drøfte den alvorlige situation med Tyrkiets udenrigsminister. Gennem EU bakker vi op om Tyrkiet gennem EU-Tyrkiet-flygtningefaciliteten. Tyrkiet må naturligvis på sin side leve op til sine forpligtelser og bl.a. åbne sine grænser for mennesker, som søger asyl.

Det internationale samfund sendte under Syrienkonferencen i London i sidste uge et klart signal. Det gjorde regeringen også med udmeldingen om et dansk bidrag på 688 mio. kr., hvor af 286,1 mio. kr. går til EU-Tyrkiet-faciliteten. Danmark er - og vil forblive - stærkt engageret i at hjælpe ofrene for konflikten i Syrien. Det er tilsvarende vigtigt, at de øvrige EU-lande også lever op til deres ansvar.

Rasmus Nordqvist nævnte, at der var en masse flygtninge, navnlig fra Aleppo, der ikke kunne komme ind i Tyrkiet på grund af de lukkede grænser. Man kunne vel bruge aftalen om penge til Tyrkiet til også at presse den anden vej og sige, at Tyrkiet skal gøre noget og hjælpe flygtningene. Det var tragiske billeder, man så ved tyrkiske grænse.

Holger K. Nielsen var enig i, at situationen i Syrien var barbarisk. Rusland og Iran var også blandt problemerne der. Der var grænsen for, hvad EU kunne gøre, men EU havde trods alt haft en vis indflydelse på Iran, hvor EU's udenrigsrepræsentant, Frederica Mogherini, havde spillet en stor rolle under atomforhandlingerne. Kunne ministeren foreslå på mødet, om man i forlængelse af disse forhandlinger kunne lægge et større pres på Iran gør deres til, at man igen kommer ind i det politiske spor? Han ville også gerne vide, om EU kunne gøre mere på den humanitære side, for der var et stort behov.

Kenneth Kristensen Berth henviste til forlydender fra tyske diplomatiske kilder om en militær intervention i Libyen. Var punktet udgået, fordi der var noget i gære? Der var lavet en aftale mellem de stridende parter, men den indgik IS selvfølgelig ikke i.

Udenrigsministeren sagde, at EU kunne bruge aftalen med Tyrkiet til at presse den anden vej. Problemet havde været, at det indtil for ganske nylig ikke havde været enighed i EU om, hvordan aftalen skulle finansieres, men nu var man kommet til enighed. Det betød, at man kunne komme videre med det, men der var stadig meget at tage hensyn til: hele implementeringen af aftalen, hvorvidt Tyrkiet leverer, og hvornår EU i så fald skal give penge skulle man have fokus på – også på Det Europæiske Råds møde, som man skulle drøfte under almindelige anliggender. Det var vigtigt at få Tyrkiet til at efterleve aftalen, herunder også hvad angår den humanitære assistance.

Udenrigsministeren anerkendte, at EU havde en indgang til dialog med Iran. Omvendt kunne man sige, at hvad Syrien angik, fik Iran en mere dominerende og selvsikker rolle, i takt med at russernes militære engagement gav regimet fremgang på jorden. Det gjorde

det sværere, men også mere nødvendigt at bruge sine kontakter på at få Iran til at stoppe – også hvad gjaldt støtten af Hezbollah's militære indsats kan gå og konsekvenser for civilbefolkningen i Syrien. Ministeren var derfor enig i, at man skulle udnytte sine kontakter og som især Frederica Mogherini havde opbygget.

EU så selvfølgelig på, hvad man kunne gøre på den humanitære front og var en af de helt store donorer ved donorkonferencen i London. Man ønskede at hjælpe i Syrien og i Syriens nabolande. Tyrkiet var meget i fokus, fordi Aleppo ligger tæt på, men andre lande havde også taget rigtig mange flygtninge. Dem skulle man blive ved med at understøtte.

Udenrigsministeren sagde, at man ville komme ind på Libyen forud for rådsmødet om udenrigsanliggender. Det var korrekt, at der havde været meget snak om militær intervention. Ministeren havde været i Algeriet og i Tunesien, hvor man fulgte situationen i Libyen tæt, men deres ønske var ikke nødvendigvis en militær intervention. Derimod ville de gerne sikre en enighed om den nye fællesregering. Der havde været enighed om en meget stor regeringen, men nu var der ønske om enighed om en mindre regering med færre poster i spil. Det store spørgsmål var, hvem der skulle have forsvarsministerposten i en fællesregering. Kunne EU lægge et pres på partnerne for, at de fandt sammen, var det meget positivt. Der var ikke umiddelbart udsigt til militær indblanding, men det kunne godt komme. Ministeren forestillede sig ikke, at Danmark skulle støtte militær i området. Man havde med indsatserne i Afghanistan, Irak, Syrien og Mali løftet sin del af opgaven og frigjort andre militærkapaciteter.

7. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 3448 (almindelige anliggender) den 16. februar 2016

Udenrigsministeren ville alene gennemgå to sager, som var af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen ville han drøfte med udvalget, hvis der var ønske om det. Der var et punkt til forhandlingsoplæg.

FO 1. Genforhandling af Storbritanniens forhold til EU

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet, men forventes vedtaget snarligt*

Rådsmøde 3448 – bilag 2 (supplerende samlenotat)

Det Europæiske Råd 18-19/2-16 – bilag 3 (brev fra formanden for Det Europæiske Råd og udkast til den pakke, som skal danne grundlag for en aftale om genforhandlingen af Storbritanniens forhold til EU)

EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Den 2. februar 2016 offentliggjorde formanden for Det Europæiske Råd, Donald Tusk, den længe ventede pakke vedrørende Storbritanniens genforhandling af deres forhold til EU. Pakken har igennem et stykke tid været drøftet mellem Tusk, Kommissionsformanden og Storbritannien og drøftes nu mellem medlemsstaterne frem mod Det Europæiske Råd den 18.-19. februar.

Pakken adresserer de fire områder, som Cameron nævnte i sit brev fra november, nemlig

- 1) forholdet mellem eurolande og ikkeeurolande,
- 2) konkurrenceevne og bedre regulering,
- 3) spørgsmål om suverænitet og
- 4) velfærdsydelse og fri bevægelighed.

Regeringen ser generelt meget positivt på pakken. Den udgør et godt udgangspunkt for at lande en aftale, som går langt i retning af at imødekomme de konkrete britiske ønsker. Og samtidig er der mange gode elementer i pakken, som tjener danske interesser og synspunkter.

Regeringens overordnede mål i forhandlingerne er at sikre en pakke, der vil muliggøre, at Storbritannien bliver i EU. Regeringen vil derfor gøre, hvad vi kan, for at der opnås en aftale på Det Europæiske Råd, idet vi dog lægger vægt på løsninger, der ikke kræver traktatændringer her og nu. Derfor kan regeringen også støtte den aftale, som der måtte kunne opnås enighed om med Storbritannien. Det er dog langt fra alle medlemsstater, der er begejstrede for elementerne i pakken. Regeringen vil derfor i forhandlingerne overordnet arbejde for at fastholde den nuværende tekst.

Lad os tage de fire områder et for et. Først forholdet mellem eurolande og ikke-eurolande. Her lægger Tusk op til, at der udarbejdes juridisk bindende principper for de to gruppers forhold. Principperne skal bl.a. beskytte samarbejdet i EU28, hvilket set med danske briller er meget positivt.

Af væsentlige principper for Danmark kan nævnes, at eurolandene skal respektere ikke-eurolandenes rettigheder, samt at nye tiltag, som f.eks. finanspagten og bankunionen, skal

være åbne for lande uden for euroen. Det understreges også, at spørgsmål som vedrører alle medlemslande, skal drøftes af alle medlemslande. Det er et synspunkt, som vi fra dansk side længe har lagt vægt på.

Derudover introduceres der en såkaldt nødbremse, som et eller flere medlemslande kan hive i, hvis man finder brud på principperne. Det kan medføre, at sagen henvises til en drøftelse i Det Europæiske Råd, før der træffes beslutning i Rådet. Det udestår endnu at fastlægge, hvor mange lande der skal til for at aktivere denne nødbremse. Storbritannien ønsker, at nødbremsen kan aktiveres af en enkelt medlemsstat, mens mange eurolande mener, at der skal flere medlemsstater til.

Regeringen støtter forslagene om euro- og ikkeeurolande, idet vi lægger vægt på, at der ikke sker yderligere opdeling mellem disse to grupper. Vi lægger også vægt på, at nye tiltag, som eurolandene beslutter sig for, skal være åbne og frivillige for ikkeeurolande, ligesom spørgsmål, der vedrører EU28, skal drøftes og besluttes af EU28. For så vidt angår indførelsen af nødbremsemekanismen, som skal sikre ikkeeurolandenes interesser, så støtter regeringen op om forslaget. Det er dog vigtigt, at en sådan løsning ikke skaber risici for unødigt blokering af beslutningsprocesserne.

Vedrørende punkt 2 om konkurrenceevne støtter regeringen styrkelsen af det indre marked og EU's konkurrenceevne. Der er særlig fokus på bedre regulering og reduktion af administrative byrder for virksomheder uden tilsidesættelse af beskyttelsesniveauerne, hvilket længe har været en dansk prioritet. Der lægges op til at gøre mere for at reducere den samlede lovgivningsmæssige byrde, især i forhold til små og mellemstore virksomheder, og så vil man med støtte fra EU-institutionerne og medlemslandene identificere mulige mål for byrdereduktion i nøglesektorer.

Regeringen støtter, at der skal ydes en fokuseret indsats, som skaber konkrete forbedringer for virksomheder. Regeringen støtter derudover tiltag, der sikrer højere kvalitet og øget anvendelse af konsekvensvurderinger i lovgivningsarbejdet, herunder også efter at Kommissionen har fremsat lovgivningsforslag. Regeringen er positiv over for at forenkle regler med udgangspunkt i de små og mellemstore virksomheders behov. Alt i alt er dette meget positivt med henblik på at skabe vækst og beskæftigelse i EU. Teksten ligger også i god forlængelse af den nyligt indgåede interinstitutionelle aftale om bedre regulering.

Forslagene under punkt 3 om suverænitæt omhandler særlig to ting af dansk interesse. For det første spørgsmålet om formuleringen en "stadig snævrere union", hvor forslaget i teksten bl.a. baserer sig på formuleringerne fra Det Europæiske Råd i juni 2014. I forslaget fra formanden for Det Europæiske Råd bliver det præciseret, at formuleringen signalerer, at EU's mål er at fremme tillid og forståelse mellem befolkningerne, hvilket ikke er det samme som en glidebane hen imod en politisk union. Det fremgår af teksten, at formuleringen ikke skal bruges til at støtte en udvidende fortolkning af EU's kompetencer eller institutionernes beføjelser. Derudover er der en kort tekst, hvor det anerkendes, at Storbritannien i lyset af landets særlige situation i henhold til traktaterne ikke er forpligtet til yderligere politisk integration i EU.

Den foreslåede løsning er positiv set med danske briller, idet de generelle bemærkninger om fortolkningen af udtrykket "stadig snævrere union" er gældende for alle medlemslande, og dermed også klargør Danmarks stilling i EU.

Det andet emne under suveræniteten, som er værd at bemærke, er styrkelsen af nationale parlamenters rolle. Aftalen lægger op til, at hvis 55 pct. af de nationale parlamenter finder, at et forslag ikke respekterer nærhedsprincippet, så vil Rådet indstille sin behandling af forslaget eller ændre det i overensstemmelse med de nationale parlamenters bekymringer – en slags rødt kort.

Det har hele tiden været denne og tidligere regerings holdning, at man gerne så en styrkelse af de nationale parlamenters rolle i EU's lovgivningsprocedure. Regeringen støtter derfor indførelsen af dette redskab til at styrke den parlamentariske indflydelse i Rådet.

Endelig er der punkt 4 om velfærdsydelser og fri bevægelighed. Her indeholder pakken en række elementer, som regeringen ser meget positivt på. Først og fremmest er det utroligt positivt, at der lægges op til, at man kan indeksere børneydelser, når barnet bor i et andet land. En løsning på dette spørgsmål er noget, vi fra dansk side har arbejdet for i lang tid. Det er ikke noget, som der er begejstring for blandt mange af de andre medlemslande, men det er regeringens vurdering, at det som led i aftalen om Storbritanniens forhold til EU vil være muligt at komme igennem med.

Det er også positivt, at der lægges op til en præcisering af, hvilke muligheder medlemslandene har i forhold til at definere deres sociale systemers grundlæggende principper, herunder, at der som udgangspunkt ikke er adgang til sociale ydelser for ikkeøkonomisk aktive EU-statsborgere, ligesom man kan begrænse ydelser til arbejdssøgende. Det er vigtigt, at EU ikke bliver en social union, hvor man flytter efter velfærdsydelser i stedet for arbejde. Det har regeringen arbejdet for hele tiden, og det vil regeringen også fortsat arbejde for på de områder, som ikke direkte indgår i drøftelserne om Storbritanniens forhold til EU. Når Kommissionen senere på året ventes at fremlægge den såkaldte mobilitetspakke, er det et godt udgangspunkt, at der i aftalen om Storbritannien er sat nogle hegnspele om medlemslandenes ret til at definere de grundlæggende principper i de sociale systemer. Vi støtter derfor klart forslagene.

Fra regeringens side er vi også meget tilfredse med, at der lægges op til en tilbagerulning af Metockdommen og genoprettelse af den tidligere retstilstand, hvorefter en tredjelandsborger, der indgår ægteskab med en EU-borger, kun vil nyde godt af reglerne om fri bevægelighed, hvis vedkommende havde lovligt ophold i EU inden ægteskabet. Det er en ændring, som Danmark uden held har arbejdet på, siden Metockdommen blev afsagt i 2008.

Vi støtter ligeledes aftalens forslag til at forbedre mulighederne for at kontrollere og forebygge proformaægteskaber.

Endelig lægger Tusk op til en nødbremse vedrørende in work-benefits. Forslaget lægger op til, at nødbremsen er en midlertidig foranstaltning, som kan udløses, såfremt et medlemsland kan påvise et alvorligt pres på landets sociale system, nærmere bestemt de såkaldte in work-benefits, på grund af en ekstraordinær stor indvandring fra andre EU-lande. Formuleringen af nødbremsen er af generel karakter, men i og med at den vedrører in-work benefits, som er specifikke britiske ydelser, sigter den reelt set kun mod at omfatte Storbritannien.

De hidtidige drøftelser har vist, at det kan blive svært at fastholde forslagene om velfærdsydelser og fri bevægelighed, som de er. Derfor skal vi fra dansk side bruge kræfter på at forsvare teksten. Regeringen er på baggrund af de løbende kontakter med Storbritannien af den opfattelse, at det er afgørende for Storbritannien at få denne nødbremse for disse særlige ydelser. Hvis vi fra dansk side kommer med krav om at udbrede nødbremsen til andre sociale ydelser, kan det ødelægge Storbritanniens mulighed for at nå en aftale på Det Europæiske Råd. Dermed ville vi også risikere at sætte de øvrige positive elementer i aftaleudkastet over styr – såsom indeksering af børnefamilieydelse og tilbagerulning af Metock.

Det var en gennemgang af de fire områder. Lad mig gentage regeringens overordnede linje, som er, at vi

- lægger vægt på løsninger, der ikke kræver traktatændringer her og nu,
- støtter forslagene om inde- og udelande, idet vi lægger vægt på, at der ikke sker yderligere opdeling mellem eurolande og ikkeeurolande, og at nye tiltag, som eurolandene beslutter sig for, skal være åbne og frivillige for ikkeeurolande,
- støtter forslagene vedrørende konkurrenceevne, et styrket indre marked og bedre regulering,
- støtter forslagene vedr. suverænitæt, herunder styrkelse af de nationale parlamenters rolle, og
- støtter forslagene på velfærdsområdet, som vi lægger vægt på fastholdes.

Regeringen vil dog kunne støtte den aftale, som der kan opnås enighed med Storbritannien om. Pakken rammer set med regeringens øjne den rette balance. I de videre forhandlinger vil det som nævnt være vigtigt at fastholde de elementer, herunder særlig velfærd og fri bevægelighed, som er i pakken.

Lad mig til sidst nævne, at regeringen har overvejet, om det skulle være fornødent at indhente Folketingets samtykke efter grundlovens § 19. Vi har ud fra en samlet vurdering fundet, at dette ikke er fornødent, og at sagen kan håndteres gennem indhentelse af sædvanligt forhandlingsoplæg her i udvalget.

Rasmus Jarlov syntes, det var vigtigt at gennemføre de tiltag, der er lagt op til: tilbagerulning af Metockdommen, indeksering og muligheden for at forhindre, at EU bliver en social union, og sikre nærhedsprincippet. Det var vigtigt for de Konservative, at Danmark ikke kun bakker op om en at få en aftale, der gør det muligt for Storbritannien at blive i EU, men at det også er et mål under forhandlingerne, at de fordele, som Storbritannien får, også kommer til at gælde generelt – eller i hvert fald også for Danmark.

Rasmus Jarlov var uenig i, at formuleringen om en stadig snævrere union ikke er et problem. Sådan som næsten alle mennesker forstår den sætning, er den et problem. Hvis man vil EU det godt, får man gjort noget ved den, for den skræmmer mange mennesker væk fra det europæiske projekt.

Nødbremserne skal være stærke, det nytter ikke noget at sætte det på dagsordenen, hvis man ikke har mulighed for at stoppe de sociale ydelser. Danmark bør støtte Storbritannien i, at de ikke skal tvinges til at udbetale ydelser til folk, de ikke ønsker skal have dem.

Jens Joel delte mange af Storbritanniens bekymringer og var enig med Rasmus Jarlov i, at man skal sikre sig, at man også i Danmark får nogle løsninger. Jens Joel foreslog, at man talte med nogle af de andre skandinaviske lande om, hvad der udfordrer den universelle velfærdsmodel, som findes her. EU er god for vandrede arbejdstagere, men skal ikke være en social union. Han bad ministeren uddybe, hvor Danmark kan presse lidt ekstra, og hvem de allierede er ud over Storbritannien. Ministeren sagde, at man skulle passe på ikke at sætte Storbritanniens resultater over styr, men man kunne måske få noget igennem til gengæld for ikke at stikke en kæp i hjulet.

Jens Joel mente, at indeksering af børnechecken var vigtig, men ville gerne vide mere om de diskussioner og retssager, der havde været om dagpenge. Samlenotatet siger, at man forestiller sig en revision af karenperioden, så man ikke kan komme ind fra højre og få ret til dagpenge. Blev der gjort noget ved det nu eller først senere?

Storbritannien ønskede, at man skulle kunne aktivere nødbremserne alene, mens andre eurolande mente, at der skulle flere medlemslande til. Hvilken af løsningerne støttede regeringen?

Kenneth Kristensen Berth sagde, at aftalen gik i den rigtige retning, om end ikke tilstrækkelig langt. Han var nervøs over, at ministeren sagde, at indekseringen kan skride i svinget. Dansk Folkeparti så forhandlingerne med Storbritannien som den store chance for at gøre noget ved udfordringerne ved EU og vandrede arbejdstagere. Men ud fra forhandlingsoplægget var han ikke overbevist om, at regeringen ville gribe chancen. Et var indekseringen af børnefamilieydelsen, der kun måske kommer igennem, noget andet var definitionen af vandrede arbejdstagere. Den seneste afgørelse ved EU-Domstolen definerer en vandrede arbejdstager som en, der har 5,5 times arbejde om ugen. Det var ikke tilfredsstillende, at man ikke engang behøver at have en hel arbejdsdag om ugen. Man burde definere, hvad en vandrede arbejdstager er, fra politisk hold frem for at lade det være op til Domstolen, der er forpligtet til at dømme integrationistisk. Qua denne definition skal Danmark udbetale SU til flere og flere, der opfylder disse kriterier. Der var også spørgsmålet om dagpenge. Det kræver så få timer at kvalificere sig til dagpenge som vandrede arbejdstager, at man reelt stilles bedre end danskere, i og med at det er vanskeligt at godtgøre, hvilket arbejde man har haft i hjemlandet.

Kenneth Kristensen Berth mente, at nødbremsen, der indtil videre handlede om de britiske in work benefits, burde gælde generelt, når et medlemsland mener, der kommer for mange vandrede arbejdstagere. Men hvis den kun kom til at omfatte in work-benefits, kunne Danmark måske indføre dem og fire lidt på skatteprocenten. Normalt syntes Dansk Folkeparti ikke om, at man bruger engelske termer, men hvis termen in work-benefits kunne noget, kunne de leve med det. Faktum er, at den ydelse handler om at forbedre den britiske konkurrenceevne. Det kunne måske inspirere andre til at lave noget lignende.

Udenrigsministeren sagde, at forhandlingernes overordnede ramme var, at Storbritannien kom med ønsker til EU-fællesskabet. Der var herefter en lang dialog, hvor Storbritanniens ønsker blev afklaret og afprøvet. Cameron præsenterede så fire områder, Storbritannien gerne ville arbejde med. Hvis der blev enighed om pakken, holder Storbritannien folkeafstemning. Hvis det bliver et ja til at blive i EU, sættes pakken i værk, ellers ryger den af bordet.

Danmark har i mange år presset på på disse områder, hvor der er blevet sagt nej. Men nu er der på grund af Storbritanniens vægt blevet sagt ja, for at aftalen kan glide ned for den britiske befolkning. Man risikerede, at der kom en aftale i den følgende uge. Hvis det bliver et nej fra den britiske befolkning, ryger det hele af bordet igen. Derfor var det værd at lytte til Storbritanniens ønsker. Hvis det bliver et ja, vil Danmark få gavn af nogle af de ting, der ligger i pakken. Men pakken handler om Storbritanniens forhold – ikke Danmarks. Hvis Danmark kom til Bruxelles og krævede genforhandling af sit forhold til EU, ville der nok bare blive sagt "Tak for nu, lille land". Der er en anden lydighed over for Storbritannien, fordi det er et større land, økonomisk og politisk. Det var selvfølgelig dybt uretfærdigt. Hvis Knud den Store havde været klogere, havde Storbritannien stadig været dansk. Men Danmark skal altså gøre mest muligt for at få en aftale, der kan føre til et ja i Storbritannien og samtidig er i Danmarks interesse, som ikke bare er at forsvare papiret, men også at forstærke det.

Når ministeren nu var mere negativ end et par dage tidligere, var det på baggrund af den dialog, der var mellem hovedstæderne i disse dage. Udsvingene var ret store, og der var nogle negative vurderinger.

Ministeren var enig med Rasmus Jarlov i, at fordelene også skulle gælde Danmark. Men når Storbritannien ønsker en helt bestemt regel og nødig ser den udvandet, kan det være, fordi det er afgørende for det britiske ja, som er forudsætningen for, at Danmark får alt det andet med. Ønsket om at gøre tingene generelle kan altså skade Danmarks ønske om et ja i Storbritannien.

Om udtrykket en stadig snævrere union sagde ministeren, at det havde været generende i mange danskeres øjne. Men det stod nu engang i Romtraktaten fra 1972, og man har fundet afklaringer og afgrænsninger af, hvad det betyder – herunder at det ikke betyder, at man skal ind i en stadig snævrere politisk union. Storbritannien vil gerne selv vurdere, hvad det er.

Det betød ikke så meget for ministeren, om der skulle et, to eller flere lande til for at trække i nødbremserne. Man må finde et kompromis og komme videre. Kommissionen har arbejdet på en mobilitetspakke, hvor nogle af de spørgsmål Danmark har rejst, herunder dagpengereglerne, bliver adresseret. Nogle af de ting, der ikke drøftes lige nu, fordi Storbritannien ikke har bedt om det, vil blive drøftet i den forbindelse. Danmark har både rejst spørgsmålet om, hvor lidt man skal arbejde for at være arbejdstager, og hvor længe man skal have arbejdet i Danmark for at få dagpenge. Her havde man en dialog med Kommissionen, og der var positive tilbagemeldinger. Men en ting er, at Kommissionen er positiv, de andre medlemslande skulle også være det. Holland, Finland og Østrig og andre havde tidligere tilkendegivet over for Kommissionen, at de også så et problem på de punkter.

Ministeren kunne desværre ikke give en glad og ubekymret melding om indekseringen af børnechecken. Måske ville man nå frem til en afklaring på rådsmødet. Han troede dog, den ville blive i aftalen – blandt andet fordi man på et møde mellem Cameron og Polens premierminister havde hørt noget i retning af, at det kunne accepteres.

Ministeren var glad for Dansk Folkepartis fleksibilitet i forhold til engelske udtryk såsom in work-benefits. Hvis Liberal Alliance ville lade regeringen leve længe nok til at begynde på efterårets skatteforhandlinger, var her jo et forslag.

Finn Sørensen sagde, at det danske Europaudvalg ikke var sat i verden for at sikre et ja i Storbritannien. Det måtte de selv finde ud af. Udvalgets opgave var at diskutere situationen, og hvilke muligheder der var for at fremme de danske synspunkter. Hvis man lod sig styre af, hvad der kunne sikre et ja i Storbritannien, risikerede man måske, at det var på bekostning af egne hensyn. Og hvis man virkelig ville sikre et ja i Storbritannien, nyttede det ikke noget at gøre så meget som en millimeter på det, briterne beder om. Når man f.eks. giver andre lande indflydelse på, om Storbritannien kan benytte sig af nødbremserne, giver det flere nejstemmer. Det kunne f.eks. betyde, at man gav Polen vetoret på, om Storbritannien kunne benytte sig af nødbremserne. Var det ikke rigtig opfattet?

Finn Sørensen spurgte, hvorfor man ikke brugte grundlovens paragraf 19, når man nu havde overvejet det. Hvilke overvejelser var det, og hvorfor var man nået frem til, at det er nok at tage det i udvalget? Han spurgte, hvad udvalget skulle tale med statsministeren om den følgende dag, hvis mandatet skulle afgives på dette møde.

Enhedslisten var enig med Dansk Folkeparti i, at det var vigtigt at inddrage nogle af de andre udfordringer, man har i kraft af EU-reglerne. Enhedslisten mente principielt ikke, at EU skal pålægge Danmark at eksportere velfærdsydelser. Den holdning havde man ikke kunnet få flertal for, og så var indeksering den næstbedste løsning. Det lød bare, som om ministeren ikke rigtig ville kræve det. Finn Sørensen var også enig i, at man burde se på dagpengereglerne. Her skal være lige vilkår for lønmodtagere, uanset hvor de kommer fra. EU-reglerne stillede, som det var nu, folk fra andre EU-lande bedre end herboende, hvad optjening af dagpenget angår.

Morten Løkkegaard roste ministerens udlægning af rammerne for forhandlingerne. Det gav et udmærket billede af, hvad man bør gøre, hvis man vil noget seriøst med forhandlingerne. Jo mere man nærlæser papirerne, jo mere imponeret bliver man over, hvad Danmark har fået. Han forstod ikke Finn Sørensens logik – det var netop af hensyn til de danske ønsker, at man hjalp briterne. Han forstod ikke, hvordan man skulle kunne skade sig selv. Morten Løkkegaard spurgte, hvor langt man kunne komme med indekseringen af børnechecken. Hvis det blev stadfæstet, at indeksering var okay i henhold til traktaten, ville det måske give manøvrer muligheder fremadrettet. Han var enig med Dansk Folkeparti i, at definitionen af vandrende arbejdstagere kunne være en nøgle til at løse mange af problemerne. Ville ministeren sige lidt mere om det? Venstre støttede mandatet.

Rasmus Nordqvist sagde, at de dårlige ting desværre vejede tungest i aftalen. Det handlede ikke om, hvad Danmark kan opnå, men om, hvad aftalen gør ved EU. Noget af det vigtigste ved EU for Alternativet er den frie bevægelighed, der gør, at man kan flytte rundt mellem landene og arbejde og stifte familie. Nu begynder man at lægge vægt på, at EU handler om markeder og konkurrence. Det indre marked var blevet vigtigere end menneskene. Det syntes han var dybt sørgeligt. Det var kedeligt, at man var så opsat på, at det ikke skulle være en social union. Man skulle ikke kunne rejse rundt efter sociale ydelser, men social union betød vel også en union med mulighed for at leve ordentligt over det hele, hvor man kan få ret til de samme ydelser som andre, der har betalt skat i et land. Særaftaler syntes han var sørgelige. Man skulle hellere vente og se på mobilitetspakken og lave fælles regler for EU, så man kan blive ved med at holde sammen. Alternativet kunne slet ikke støtte forhandlingsoplægget.

Jens Joel forstod godt, at det ikke ville have samme effekt, hvis Danmark stillede sig på bagbenene, som når Storbritannien gør det, og havde fuld respekt for den balancegang, ministeren var ude i. Han var enig med Rasmus Nordqvist i, at mange i Storbritannien havde talt om det som et spørgsmål om at komme tilbage til det indre marked og skære resten fra. Men det havde udviklet sig til en diskussion, der også handler om velfærdsydelserne. Og man måtte bare erkende, at det kræver, at alle betaler den høje danske skat, hvis man skal have et fælles højt velfærdsniveau. Indtil man når dertil – hvad man nok aldrig gør – må man fokusere på, hvordan man sikrer de danske velfærdssystemer. Det interessante var, hvad det egentlig betyder, når man siger, at man i EU fremover skal have bedre muligheder for at definere de sociale systemer. Det burde være legitimt at diskutere, at velfærdsmodellerne er forskellige, og hvordan man undgår, at det bliver udnyttet. Der skal samtidig tages hånd om de mennesker, der arbejder her, man skal kunne komme på sygehuset, hvis man falder ned fra stilladset. Men man skal ikke have en social union, hvor man rejser efter pengene. Socialdemokraterne støttede forhandlingsoplægget. Det gjorde Radikale Venstre også, havde han lovet at sige.

Udenrigsministeren sagde, at regeringen støtter så stærk en indekseringstekst som muligt. Han vurderede, at det ville være muligt at fastholde indekseringen, som det står nu. Spørgsmålet bliver bare diskuteret for tiden af nogle af de lande, der helst ikke vil have indeksering. Lige da forslaget fra Tusk kom, troede han, det kunne komme igennem uden sværds slag, men sådan var det ikke gået. Det ændrer ikke på Danmarks holdning.

Ministeren svarede Finn Sørensen, at udgangspunktet var, at der var enighed i udvalget om, at det var i dansk interesse, at Storbritannien bliver i EU. Det har der været enighed de andre gange, man har diskuteret Storbritanniens forhold til EU i Europaudvalget. Det er i dansk interesse, at Storbritannien bliver i EU, af to årsager: Det, Storbritannien har bedt om, stemmer langt hen ad vejen overens med danske ønsker (indeksering, tilbagerulning af Metockdommen, forholdet mellem eurolande og ikkeeurolande, et mere effektiv EU osv). Og uden Storbritannien ville det være et helt andet EU.

Danmark kunne leve med, at det kun kræver et land at hive i den såkaldte nødbremse. Den andel model er, at 55 pct. af de nationale parlamenter skal sige, at et spørgsmål falder uden for EU's kompetence og skal ændres eller kasseres. Det ville også være glimrende og i tråd med, hvad Danmark ønsker om mere involvering af nationale parlamenter.

Ministeren svarede Finn Sørensen, at der jo ikke var mødepligt til den følgende dags møde med statsministeren. Men udenrigsministeren plejer at få et mandat til rådsmødet for almindelige anliggender. Og statsministeren er altid i Europaudvalget for at orientere forud for DER-mødet.

På Finn Sørensens spørgsmål om arbejdstagerrettigheder og forhandlingsret svarede ministeren, at man ikke ville blande sig i arbejdstagernes ret til overenskomstforhandlinger. Men definitionen af vandrende arbejdstagere var blevet udvandet, og man så gerne en klarere definition. Det forhandles videre i forbindelse med mobilitetspakken.

Ministeren troede, han og Rasmus Nordqvist misforstod hinanden. Fri bevægelighed er en vigtig del af det indre marked. En social union var i ministerens optik lige præcis det, Rasmus Nordqvist advarede imod, nemlig at man rejser efter velfærdsydelse – ikke at man er social med hinanden, har netværk, rejser, bor, lever og arbejder med hinanden. De ting var netop formålet med åbenheden tilbage fra EF-pakken i 1986.

Ministeren svarede Jens Joel, at man måtte holde fast i de ting, man får med hjem: ændring af Metockdommen og muligvis indeksering af børnechecken. De andre ting, man gerne vil have ændret, ligger i forhandlingerne om forordning 883. Det her var Storbritanniens forhandling.

Ministeren svarede Finn Sørensen, at med hensyn til paragraf 19 vurderer man altid, om de aftaler, der indgås, er af større betydning for Danmark. Og afgørelsen om Storbritannien indeholder ikke forpligtelser for Danmark af større betydning. Man har set på, hvad man før har gjort. Og når et enkelt land har fået en særlig aftale, der ikke har været af større betydning, har man taget mandatet i Europaudvalget.

Christina Egelund sagde, at Liberal Alliance støttede forhandlingsoplægget varmt. Hun var enig i, at man skulle smede, mens jernet var varmt, men samtidig forstod hun udenrigsministerens strategiske overvejelser. Om Rasmus Nordqvists betragtninger om social union sagde hun, at det ikke kun handler om danske nationale særinteresser, men om at

man kerer sig om den frie bevægelighed. Hvis ikke man tør adressere det og tage en principiel diskussion om, at retten til at rejse efter arbejde ikke skal være en ret til at rejse efter sociale ydelser, kan det udvande opbakningen til principperne bag den frie bevægelighed. EU-lande har indrettet sig forskelligt med forskellige velfærdssystemer, det skal der være plads til. Det var ikke nogen nationalprotektionistisk dagsorden, det handlede om at stå vagt om principperne bag den frie bevægelighed.

Finn Sørensen sagde, at fra Enhedslistens synspunkt handlede Camerons dagsorden om, at udenlandske arbejdere i Storbritannien ikke skal have de samme rettigheder som britiske arbejdere. Det mente danske borgerlige også, og det var Enhedslisten lodret uenig i. Forskelsbehandling vil fremme social dumping. Danske arbejdere har ingen interesse i udenlandsk arbejdskraft uden social sikring.

Liberal Alliance, Dansk Folkeparti og regeringen ville bare skrælle alt det af, der handler om lønmodtagerrettigheder, så der kun er det indre marked tilbage. Enhedslisten bakkede op om briternes ret til at bestemme selv, men det, de så ville bruge selvbestemmelsesretten til, var Enhedslisten rygende uenig i. Finn Sørensen ville gerne se et notat om paragraf 19-overvejelserne. Der måtte være en grund til, at man har overvejet det.

Finn Sørensen var enig med Dansk Folkeparti i, at indeksering af børnecheck, definition af vandrende arbejdstagere og optjening af dagpenge var vigtige spørgsmål. Forordning 883 var i realiteten til forhandling på rådsmødet, og hvorfor ikke benytte situationen nu til at finde ud af, hvilken retning der skal arbejdes i?

Rasmus Nordqvist sagde, at den sociale union handlede om social beskyttelse. Hvis man tager arbejde i et andet land og betaler sin skat, bør man have ret til de ydelser, der er der. Danmark skal ikke betale sociale ydelser til danske statsborgere, der bor og betaler skat i Frankrig, det bør Frankrig gøre. Det ville være så fantastisk, hvis man turde tage det roligt. Der var mange andre politiske holdninger i Storbritannien end Camerons. Rasmus Nordqvist havde talt med flere politikere, der var imod aftalen. Kunne man ikke bruge tid på at finde ud af fakta og lave ordentlige regler, der gælder på tværs af en solidarisk union, i stedet for at lave særaftaler? De tal, han havde kunnet finde fra Kommissionen, var fra 2013, hvor der ikke var særlig grund til at se det som en stor udfordring. Hvorfor talte man så om udfordringer nu? Det ville være godt med et svar fra Kommissionen på Dansk Folkepartis spørgsmål om, hvad det særlige ved Storbritanniens nuværende situation var.

Jens Joel var glad for de ting, man måske kunne få klargjort. Men var der annonceret en genforhandling, hvor regeringen i forbindelse med den kommende revision af forordning 883 kunne tage spørgsmålet om dagpenge op? Lå den genforhandling i rådsmødet? For så var det jo nu, man skulle snakke om det. Og hvornår ville man udstikke nogle sociale rammer for en velfærdsmodel, hvor landene selv får lidt mere lov til at definere lidt klarere?

Søren Søndergaard var forundret over regeringens tilgang. Det hastede jo ikke. Hvis der ikke kom en aftale nu, kunne Storbritannien vente med folkeafstemningen til 2017. I stedet for at være fikseret på Storbritanniens indspil og på at give Cameron de bedste kort på

hånden, kunne man diskutere nogle af de fundamentale ting. Det kunne være social dumping – det største problem for almindelige mennesker i Europa, der presses på løn og arbejdsforhold. Det spørgsmål – herunder muligheden for en social protokol – burde regeringen rejse. Det bliver ikke ordnet på et rådsmøde, men der er tid til at drøfte det.

Den danske situation efter nejdet kunne man også tale om. Den danske befolkning slog fast, at den ville fastholde retsforbeholdet. Det var uforståeligt, at regeringen ikke havde prøvet at få rådet til at nikke til en aftale om, at Danmark kan få parallelaftaler på områder, der overgår fra mellemstatsligt til overstatsligt samarbejde.

Søren Søndergaard anerkendte på nogle områder, at hvis man ville komme Storbritannien i møde, var det begrænset, hvor mange ønsker, som generer alle mulige andre lande, man kunne tage med. Men omvendt har Danmark jo vetoet, så hvis Danmark havde et ønske, der ikke generede nogen andre lande, ville det være rimeligt, at det kom frem i disse forhandlinger. Enhedslisten opfordrede derfor til, at man fik rådet til i en erklæring at nikke til at løse problemet. Grundlæggende var det det samme som den ret til, at befolkningerne får større indflydelse, som briterne havde talt om. Enhedslisten kunne ikke støtte forhandlingsoplægget.

Udenrigsministeren var enig i, at den frie bevægelighed skal forsvares. Derfor må man også forsvare den nationale ret til at definere, hvordan man bygger sit velfærdssystem op, ellers vil støtten til fri bevægelighed forsvinde. Som den tidligere britiske vicepremierminister Nick Clegg var ministeren "in favour of the freedom to move, but not the freedom to claim".

Ministeren ville få udarbejdet et notat til Finn Sørensen. Når man vurderer om en sag skal forelægges til orientering eller forhandlingsoplæg, vurderer man dens omfang. Og her var det klart, at der skulle indhentes mandat. Jf. grundlovens paragraf 19 overvejer man også, om sagen var stor nok til at skulle i Folketingssalen, eller om mandatet skulle indhentes i Europaudvalget.

Ministeren havde gerne set, at man talte om dagpenge nu, men Storbritannien havde ikke rejst spørgsmålet. Og det var Storbritannien, der havde sat dagsordenen for de igangværende drøftelser. Undervejs kunne man så trække principperne i en retning, der ville være gavnlig, når man skulle lave mobilitetspakken senere. Han havde haft en god dialog med flere medlemmer af Kommissionen om at få dagpengespørgsmålet sat på dagsordenen. Man har fra dansk side rejst det som noget af det, man synes er afgørende. Der var ikke kommet nogen tilkendegivelser om, at man ville få alle sine ønsker opfyldt, men svaret var, at man løb en åben dør ind. Om det var en åben ladeport eller en åben katteløb, ville vise sig.

Rasmus Nordqvist og Søren Søndergaard spurgte begge, hvad det var, der hastede. Det tilfaldt ikke ministeren at belære Enhedslisten om at slå til på det rigtige tidspunkt, men regeringen vurderede, at hvis de andre lande var klar til at lave en aftale nu, var det klogt

at Europaudvalget havde givet regeringen mandat til at tilslutte sig den. Danmark er gennem længere tid kommet med ønsker, der matcher Storbritanniens, og som nu langt hen ad vejen bliver imødekommet. At takke nej, fordi man gerne vil have en paragraf skrevet lidt anderledes, vil ikke være i dansk interesse. Det er i dansk interesse, at Storbritannien bliver i EU, og derfor er det i dansk interesse at lave en aftale nu, hvis der er stemning for det. Den engelske regering ønsker at lave en aftale nu, og hvis det lykkes, vil det være rettidig omhu at have et mandat med fra Europaudvalget.

Om Danmarks aftale om retsforbeholdet sagde ministeren, at det ikke var uproblematisk for de andre lande at give Danmark en parallelaftale. Det har stået ret tydeligt på de møder, der har været. Han så frem til senere på dagen at have en drøftelse med alle Folketingets partier om, hvordan man går videre lige præcis med det spørgsmål. Han beklagede, at sidst mødet blev programsat, kunne det ikke gennemføres på grund af drøftelser i Folketingssalen. Det var en sag, der krævede nogen overvejelse. Andre lande har ikke lige umiddelbart tilkendegivet, at de vil imødekomme samtlige Danmarks ønsker.

Søren Søndergaard sagde, at det var bekymrende, at regeringen ikke havde rejst diskussionen, mens man på grund af vetoet havde en afgørende indflydelse. Det var nu anden gang, regeringen ikke viste rettidig omhu i løsningen af dette problem. Første gang var i forbindelse med Lissabontraktaten, der kun trådte i kraft, hvis Danmark støttede den. Her kunne man have taget højde for det problem, at den danske befolkning ikke ønsker overstatsligt samarbejde på en række retslige områder. Han forudsagde, at regeringen ville komme tilbage – måske i løbet af efteråret – og meddele, at det er helt umuligt at få en parallelaftale, og at der måtte en folkeafstemning til for at omgøre det ved kommunalvalget i 2017.

Finn Sørensen sagde, at man må gribe chancen, når den er der. Det glippede i forbindelse med Lissabontraktaten. En uge før den skulle skrives under i december 2007, afsagde Domstolen en epokegørende dom, som slog fast, at den havde ret til at blande sig i konfliktretten. Det ændrede fuldstændig retsgrundlaget for Danmarks EU-medlemskab, fordi man ved indmeldelsen havde fået at vide, at konfliktretten aldrig ville blive påvirket. Her burde man have benyttet sig af vetoet og nægtet at skrive under, før problemet var løst. Den eneste instans i Europa, der havde forholdt sig seriøst til det, var den europæiske fagbevægelse EFS med sit forslag om social protokol. Den sociale protokol slår fast, at de faglige og sociale rettigheder står højere end de økonomiske friheder og vil genudstyre medlemslandene med en ret til via lovgivning eller overenskomster at sikre, at udenlandske arbejdere arbejder på lige vilkår med værtslandets arbejdere. Derfor bør kravet om social protokol gentages ved enhver lejlighed, hvor man har vetoet. Det samme gjaldt ønsket om en løsning på den danske situation med retsforbeholdet. Finn Sørensen konstaterede, at ministeren heller ikke ville benytte muligheden for at slå nogle søm i i forhold til indeksering af børnechecken, dagpenge og definitionen af vandrende arbejdstagere.

Kenneth Kristensen Bert sagde, at regeringens forhandlingsoplæg var ret defensivt. Han havde en vis forståelse for at man lægger vægt på, hvad Storbritannien vil, men på den

anden side burde det udnyttes, når aftalen kræver enstemmighed, og det lagde regeringen ikke op til. Derfor kunne Dansk Folkeparti ikke støtte forhandlingsoplægget.

Udenrigsministeren sagde til Søren Søndegaard og Finn Sørensen, at historie tydeligvis ikke er en eksakt videnskab. Det var rettidig omhu af Danmark at sikre protokol 22, der gav Danmark ret til en tilvalgsordning, hvis man ønskede det, uden at andre lande kunne forhindre Danmark i at udvælge specifikke retsakter. Andre europæiske lande har ønsket at have tilsvarende mulighed – som Danmark så valgte ikke at benytte sig af.

Ministeren sagde, at det var en urealistisk og utidig sammenblanding, hvis man i drøftelsen af Storbritanniens forhold tog danske forhold op. Derudover havde man kørt en parallel proces. At Enhedslisten var så pessimistisk i sin vurdering af muligheden for at opnå en parallelaftale, forstod han ikke, når de gennem hele valgkampen havde vurderet, at det var lige til.

Den fungerende formand konkluderede, at der ikke var flertal mod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet havde ytret sig mod det.

2. Opfølgning på møder i Det Europæiske Råd

– *Præsentation*

Rådsmøde 3448 – bilag 1 (samlenotat side 3)

EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Forberedelse af Det Europæiske Råd 18.-19. februar 2016 (udkast til konklusioner)

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3448 – bilag 1 (samlenotat side 5)

Det Europæiske Råd 18-19/2-16 – bilag 1 (fortroligt) (udkast til kommenteret dagsorden vedr. møde i Det Europæiske Råd 18-19/2-16)

Det Europæiske Råd 18-19/2-16 – bilag 3 (brev fra formanden for DER vedr. udkast til pakke om aftale om genforhandling af Storbritanniens forhold til EU)

Det Europæiske Råd 18-19/2-16 – bilag 4 (fortroligt) (udkast til konklusioner)

EUU alm. del (2015-16) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Den anden sag, jeg vil nævne, er Det Europæiske Råds møde den 18.-19. februar 2016. Jeg forventer, at der på rådsmødet den 16. februar vil være en drøftelse af udkastet til Det Europæiske Råds konklusioner.

Forhandlingerne om Storbritanniens forhold til EU vil være hovedpunktet for Det Europæiske Råd i februar. Der vil jeg henvise til, hvad jeg sagde under forelæggelsen af forhandlingsoplægget.

Herudover ventes Det Europæiske Råd primært at gøre status for implementeringen af de beslutninger, der er truffet som svar på flygtninge- og migrationskrisen i løbet af 2015. Drøftelsen vil tage udgangspunkt i Kommissionens statusmeddelelse, der blev vedtaget af kollegiet den 10. februar. Regeringen lægger stor vægt på, at vi får en effektiv implementering af de tiltag, der er opnået enighed om i EU. Det vil vi selvsagt også gøre gældende ved rådsmødet.

Det præcise fokus for drøftelserne af migration i Det Europæiske Råd kan variere med udviklingen i situationen. På nuværende tidspunkt forventes der at være særligt fokus på tilbagesendelse, humanitær bistand til Syriens nærområder, migrantstrømmene igennem Vestbalkan, EU-Tyrkiet-handlingsplanen, styrkelsen af EU's eksterne grænser, funktionen af hotspot/registreringscentre og den humanitære situation for migranter i Grækenland og Vestbalkan.

Endelig ventes Det Europæiske Råd at tilslutte sig anbefalingerne til euroområdet som helhed under det europæiske semester.

4. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 17.-18. marts 2016 (kommenteret dagsorden)

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3448 – bilag 1 (samlenotat side 7)

Det Europæiske Råd 17-18/3-16 – bilag 1 (fortroligt) (udkast til kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Interinstitutionel aftale om bedre regulering

– *Status*

KOM (2015) 0216

Rådsmøde 3448 – bilag 1 (samlenotat side 9)

EUU alm. del (141) – bilag 475 (fortroligt) (positionsrapport til brug for udarbejdelse af Rådets ønsker til indholdet af aftale)

EUU alm. del (15) – bilag 327 (internt) (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (15) – bilag 294 (udvalgsmødereferat side 373, senest behandlet i EUU 11/12-15)

EUU alm. del (15) – bilag 94 (udvalgsmødereferat side 11 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 9/10-15)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.